

کشته شدن اسود عنسی، به تدبیر فرماندار یمن در سال 11 هجری قمری

اسود عنسی که نامش عبهلة بن كعب و ملقب به "ذوالخمار" بود، در سالهای آخر عمر پیامبر اسلام (ص)، در یمن ادعای پیامبری نمود و خود را به "رحمان یمن" معروف ساخت.

اسود عنسی کاهنی شعبده باز، شیرین سخن و خوش گفتار بود که پیش از درگذشت باذان (حاکم ایرانی نژاد یمن) زمینهای برای ادعای دروغین پیامبری نیافته بود، زیرا تا زمانی که "باذان" زنده بود و به عنوان استاندار منصوب پیامبر اکرم (ص) در یمن حکمرانی می نمود، چنان استیلائی بر یمن داشت که همه اهالی آن منطقه، ایمان آورده و به پیامبر اسلام (ص) گرویده بودند. اما پس از درگذشت باذان و تجزیه شدن حکومت یمن در دست چند عامل تازه منصوب از سوی پیامبر اکرم (ص)، مخالفان اسلام در آن سرزمین قدرت یافته و مسلمانان را تضعیف نمودند.

اسود عنسی که مترصد چنین وضعیتی بود، شورش را آغاز کرد و در اندک زمانی سراسر یمن را به تصرف خویش درآورد و عاملان پیامبر اکرم (ص) را ناچار به گریز از منطقه کرد و شهر بن باذان را که پس از درگذشت پدرش بر منطقه ای از یمن حکومت داشت و به جنگ او رفته بود، در جنگ به شهادت رسانید و با همسرش بنام "آزاد" به اجبار و اکراه ازدواج کرد.

پیامبر اکرم (ص) به عاملان خود در یمن و حضرموت، پیام فرستاد که همه، دست به کار شده و با اتحاد و جهاد خود، از پیشروی کفر و ضلالت جلوگیری نمایند.

تمامی عاملان پیامبر اکرم (ص) و صاحب نفوذان مسلمان و مسیحی در یمن، همداستان شده تا در یک زمان مناسب بر اسود عنسی بتازند و او را از میان بردارند. ولی او از اتحاد دشمنان خود باخبر گردید و جمعیت آنان را پراکنده کرد.

فیروز که پس از درگذشت باذان و کشته شدن شهر بن باذان به دست اسود عنسی، ریاست ایرانیان مقیم یمن را (که معروف به ابناء بودند) بر عهده داشت، با "آزاد" بیوه شهر بن باذان که به اجبار به همسری اسود عنسی درآمده بود و دخترعموی فیروز بود، همپیمان شد تا در فرصتی مناسب اسود عنسی را به قتل رسانند. سرانجام با تدبیر این بانوی شجاع و مسلمان ایرانی تبار (یعنی آزاد)، اسود عنسی در شب 27 صفر سال 11 هجری قمری به دست فیروز، به هلاکت رسید و توطئه بزرگ شیطانی که می رفت فراگیرتر گردد و حتی به حجاز هم سرایت کند، از ریشه کنده شد.

جبرئیل امین، این خبر مسرت بخش را به پیامبر اکرم (ص) رسانید. آن حضرت در حالی که آخرین روزهای عمرش را طی می کرد و در بستر بیماری افتاده بود، بسیار خرسند گردید و فرمود: دیشب عنسی به قتل رسید، مردی خجسته به نام فیروز او را کشت.

اما رسولان یمن که خبر هلاکت اسود عنسی را از سوی فیروز به مدینه می آوردند، هنگامی به مدینه منوره رسیدند که پیامبر اکرم (ص) رحلت کرده بود و مسلمانان در رحلت او سوگوار بودند.

فتنه اسود عنسی از آغاز تا پایان آن، به مدت سه ماه و به روایتی، چهار ماه ادامه داشت، تا به دست مردی از تبار ایرانیان کشته شد و غائله اش پایان یافت.

مأموریت "اسامة بن زید" برای تجهیز سپاه اسلام جهت نبرد با رومیان در صفر سال 11 هجری قمری

پیامبر اکرم (ص) پس از بازگشت از حجة الوداع، در آخرین روزهای عمر شریف خود جهت نبرد با رومیان که از شمال غربی شبه جزیره عربستان در صدد لشکرکشی به سرزمینهای مسلمانان بودند، سپاهی منظم از مهاجران و انصار مدینه ترتیب داد و به همگان فرمان داد تا در آن شرکت جسته و با رومیان متجاوز به جهاد برخیزند.

پیامبر (ص)، فرماندهی این سپاه بزرگ و پرمخاطره را به جوانی نارس به نام اسامه فرزند زید بن حارثه (که پدرش پیش از این در

جنگ موته به دست رومیان کشته شده بود(سپرد). اسامه در آن زمان بیش از هفده یا هجده سال نداشت.

اسامه، به فرمان پیامبر خدا(ص) از مدینه خارج شده و "جُرف"(مکانی در سه میلی شهر مدینه به سمت شام) را پادگان نظامی سپاهیان خویش قرار داد.

مسلمانان واجد شرایط رزم از انصار و مهاجر، از جمله ابوبکر، عمر بن خطاب، سعد بن ابی وقاص، سعید بن زید، ابوعبیده و قتاده بن نعمان در آن لشکرگاه حضور یافتند.

سپاه اسلام به سوی روم به حرکت درآمد ولی هنوز از مدینه چندان فاصله نگرفته بود که از رحلت رسول خدا(ص) باخبر گردید. همین امر موجب اندوه سپاهیان اسلام و دست‌مایه برخی از فرصت‌طلبان و بازگشت آنان به مدینه گردید. به همین جهت این سپاه بزرگ برای مدتی موقت از هم پاشید و شیرازه آن با پراکنده شدن مسلمانان سوگوار در هم ریخت تا این که خلافت ابوبکر بن ابی قحافه استقرار پیدا کرد. از آن پس سپاه اسلام به رهبری اسامه به سوی سرحدات روم عازم گردید.

تاریخ انتخاب اسامه بن زید به فرماندهی سپاه اسلام از سوی رسول اکرم(ص)، مورد اتفاق مورخان شیعه و اهل سنت نیست. زیرا مورخان اهل سنت، از جمله واقدی در مغازی خود، آن را روز 27 صفر سال یازدهم هجری قمری دانسته‌اند. غیر از طبری که آن را محرم سال 11 هجری می‌داند.

از آن جا که آنان رحلت پیامبر خدا(ص) را در روز 12 ربیع‌الاول می‌دانند، باید فاصله میان انتصاب اسامه و رحلت پیامبر خدا(ص) به مدت 15 روز باشد. ولی مورخان و دانشمندان شیعه به پیروی از اهل‌بیت(ع) و نوادگان رسول خدا(ص)، رحلت آن حضرت را روز 28 صفر دانسته‌اند. بنابراین اگر فاصله میان انتخاب اسامه و رحلت پیامبر(ص) را همان 15 روز قرار دهیم، به ناچار باید بپذیریم که تاریخ انتخاب اسامه به فرماندهی سپاه اسلام، در دهه دوم(یعنی سیزدهم) صفر می‌باشد.

تولد #171؛ ابن ماجه» از محدثان مشهور مسلمان در سال 209 هجری قمری

#171؛ ابن ماجه» از محدثان مشهور مسلمان در سال 209 هجری قمری در شهر قزوین متولد شد. وی به بغداد، بصره، کوفه، شام، مکه، مصر و ری سفر کرد و در این مسافرتها به گردآوری حدیث از محدثان مشهور آن دوران مشغول شد. کتاب #171؛ السنن» ابن ماجه یکی از صحاح سیته است که بسیار مشهور و ارزنده است. این محدث مسلمان در تاریخ و علم تفسیر نیز دانش و مهارتی درخور توجه داشت و از او کتابی در باب تاریخ قزوین بجای مانده است که درباره این شهر اطلاعات گرانبهایی به محقق می‌دهد.

آغاز هفته وقف

وقف از نظر قرآن

باید گفت وقف از مختصات نظام حقوقی و اقتصادی اسلام است. وقف در اسلام دارای ویژگیهایی است. وقف عملی است صالح و باقی، و مصداق روشنی است از تعاون و تعاضد، و انفاقی است عاری از منت، و احسانی است خالی از اذیت و بدور از تحقیر شخصیت دیگران، و تصدقی است دایمی و مستمر و بدون ریا، و وامی است بدون اضطراب و تکاثر (سوره مبارکه تکاثر، آیات 1 و 2) و بروز اختلافات فاحش طبقاتی به صورتی معقول مبارزه می‌شود، و برگ سبزی است که برای انسان ذخیره میشود. (سوره مبارکه مزمل، آیه 20) و سرانجام عاملی است که نام واقف را نیز جاودان می‌سازد و وی را به نوعی خلود و بقا می‌رساند.

وقف عبارت است از حبس کردن مال، تصرف نکردن در آن و بخشیدن منفعت های حق استفاده از آن در راه خیر. به عبارتی وقف به معنی نگاه داشتن دایمی اصل مال و بهره برداری از منافع آن برای خیرات است.

این عمل نیک، با 14 قرن سابقه در اسلام، ابتدا با توجه به حدیثی از پیامبر (ص) صدقه جاریه نام داشته است: #171؛ بهترین یادگار و میراثی که انسان از خود بر جای می‌گذارد 3 چیز است: صدقه جاریه (وقف) که اجر و مزدش به او می‌رسد، دانشی که پس از او مورد استفاده واقع شود و فرزند شایسته ای که خیرری در بر داشته باشد.»

در هر صورت نقش وقف در فعالیت های نیک و خیر و ارائه خدمات به اشخاص و موسسه ها، سرپرستی ایتام، ضعفا، فقرا و مراقبت و

توجه بر اوضاع و احوال آنان انکارناپذیر است.

علاوه بر این وقف در عرصه های تاسیس و مدیریت مساجد، مدارس، آموزشگاه ها، دانشگاه ها، کتابخانه ها، درمانگاه ها و حتی آرامگاه ها نیز شرکت می کند. حتی وقف کنندگان به آسایش مسافران نیز توجه داشته اند و استراحتگاه هایی به این منظور در برخی راههای اصلی می ساختند.

به هر حال از آنجا که هیچ محدودیتی برای وقف کننده در نظر گرفته نمی شود، البته تا زمانی که وقف مستلزم گناه و معصیت نباشد، عرصه وقف همچنان رو به گسترش است. در هر حال با وجود این که وقف در طول تاریخ توسط حکومت های مختلف، دوران پر از فراز و نشیبی را گذرانده، اما حکومت هایی هم بوده اند که در عصر آنها، وقف دوران طلایی رشد خود را طی کرده است، مانند دوران عباسیان که توجه شایانی در آن به عمل وقف صورت گرفت، به طوری که درآمد موقوفات سالانه بالغ بر صدها هزار دینار طلا می گردید و نظامیه های بغداد و نیشابور از این طریق اداره می شدند.

در این عصر تشکیلاتی به نام دیوان اوقاف نیز برای رسیدگی به امور وقفی وجود داشت. وقف از قرن چهارم تا هفتم هجری نیز رونقی بسزا داشت، تا جایی که در قرن ششم به دلیل استقبال مردم، سنت حسنه موقوفات به منظور تاسیس مدارس، بیمارستان، کتابخانه و مصارف عامه گسترش فراوان یافت و ضرورت رعایت ضوابط شرعی ایجاب کرد تصدی امور موقوفات بر عهده دانشمندان و علمای دین واگذار شود.

در دوران صفویه نیز به دلیل تنوع فراوان موقوفات و انجام امور ثبت در دفاتر ویژه و مصرف عواید گوناگون آنها براساس مفاد وقف نامه ها، تشکیلاتی مانند وزارت اوقاف برای اولین بار در کشور تاسیس شد. در هر صورت، وقف یکی از عوامل تاثیرگذار در شکوفایی تمدن اسلامی بوده است.

هفته وقف در ایران

سازمان اوقاف و امورخیریه به منظور تحکیم پایه های سنت نبوی وقف، ترویج و نشر فرهنگ اسلامی وقف، معرفی نقش وقف در توسعه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی آموزشی، بهداشتی و... و همچنین ایجاد انگیزه در نیک اندیشان و خیرین به منظور گسترش وقف، با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی روز 27 صفر را به عنوان روز وقف نامگذاری کرده است.

عناوین روزهای هفته وقف امسال به ترتیب عبارتند از: 27 صفر وقف در سخن و سیره معصومین، 28 صفر وقف و تعظیم شعائر اسلامی، 29 صفر نقش وقف در ترویج قرآن کریم، اول ربیع الاول وقف و خدمات علمی و آموزشی، 2 ربیع الاول وقف و توسعه عدالت اجتماعی، 3 ربیع الاول نقش وقف در گسترش مدنیت و 4 ربیع الاول، تجلیل از واقفان نیکوکار.

برگزاری نهمین همایش سراسری وقف و امورخیریه در کشور نیز، یکی از دیگر برنامه های سازمان اوقاف در این هفته است. این همایش با هدف تشویق و ترغیب نیکوکاران، تقدیر و تجلیل از واقفان، بخصوص واقفان در قید حیات و نیز واقفانی که در طول یک سال گذشته اقدام به این عمل خدایسندانه کرده اند، متولیان موقوفات، موسسات خیریه درمانی، بهداشتی و موسسات خیریه غیردرمانی، مدرسه سازان و همچنین بررسی مسائل و مشکلات موقوفات و ارائه راهکارهای مناسب، بحث و تبادل نظر درباره احیاء، بهره برداری بهینه و شیوه انجام امور مربوط به موقوفات با حضور و سخنرانی مسوولان کشوری برگزار می شود.

در عرصه های جهانی

در کشورهای اروپایی فکر ایجاد سازمانی که دارای آن به اهداف خیر اختصاص یابد از دیرباز وجود داشته است و هم اکنون بنیادهای خیریه در بیشتر کشورها سهم بزرگی در امور اجتماعی و سیاسی و اقتصادی به عهده دارند، مانند بنیاد نوبل در سوئد.

گرچه موقوفات و بنیادهای وقفی در کشورهای غربی با موقوفات اسلامی تفاوت بسیاری دارند، اما در مواردی که مقصود آنها حل مشکلات عمومی، پشتیبانی، تشویق، ترغیب و ترویج دانش و فن است، وجوه مشترکی دارند.

به هر حال به منظور فعال سازی اوقاف در زمینه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملل و جوامع اسلامی و رفع کردن مشکلات اقتصادی اقشار فقیر جامعه و همچنین در پاسخ به درخواست تعداد زیادی از کارشناسان مبنی بر ضرورت تاسیس یک نهاد جهانی برای اوقاف

اسلامی، بانک توسعه اسلامی به تاسیس بنیاد جهانی وقف در نوامبر سال 2000 میلادی اقدام کرد.

اهداف این بنیاد جهانی براساس مفاد ماده 3 آیین نامه بنیاد از این قرار است:

1- حمایت و پشتیبانی از شبکه ای از موسسات وقفی برای پیگیری و انجام اهداف خیریه شرعی

2- مراقبت و نظارت بر موسسه های وقفی و حمایت از آنها و ایجاد هماهنگی میان آنها

3- کمک به دانشجویان و ارائه بورس تحصیلی در رشته هایی که امت به آنها نیازمندند

4- تاسیس و پشتیبانی از موسسات و برنامه های آموزشی، بهداشتی و اجتماعی

5- مبارزه با فقر برای ریشه کن کردن رنج مردم جهان از طریق توسعه گسترش و توانایی ها

6- تهیه ابزارها و وسایل امدادسانی و ارائه آنها به صورت کالا و خدمات

7- همکاری با دولتهای عضو بانک به منظور وضع قوانین یکسان برای وقف

در هر صورت، وقف به عنوان یکی از پدیده های مهم اجتماعی و فرهنگی جهان اسلام و یکی از ابزارهای رسیدن به توسعه در جوامع اسلامی می تواند در گسترش علم، دانش و فناوری در سطح جامعه نقش سازنده ای داشته باشد.

اجرای علمی و شفاف نیت واقفین از سوی متولیان موقوفات و ادارات اوقاف و تجلیل مستمر از نیکوکاران و تشویق آنها به منظور انفاق مال و تبیین برکات وقف برای عامه مردم، از جمله راههایی است که زمینه رشد و توسعه این نهاد اجتماعی را فراهم می کند.

اعدام انقلابی حسنعلی منصور

پس از حادثه فیضیه و قیام خونین 15 خرداد 1342، عدهای از متدینین و چهره های موجه بازار تهران به این نتیجه رسیدند که مبارزه سیاسی با رژیم شاه بی فایده است و باید برای براندازی آن فکری کرد و تنها راه آن نیز اقدام مسلحانه علیه رژیم و عناصر اصلی آن است.

لذا تعدادی از این افراد دست به ترکیب و تلفیق شش هیئت مذهبی مهم و دارای گرایش سیاسی از میان هیئتهای عزاداری سنتی تهران زدند که نتیجه آن، پدید آمدن «#171؛ هیئتهای مؤتلفه اسلامی» بود. اکثر اعضای این هیئتها از مقلدان حضرت امام خمینی (ره) بودند، و وجه مشترک آنها نیز پذیرش اسلام به عنوان یک ایدئولوژی سیاسی و رهبری و مرجعیت امام خمینی (ره) بود. در پی اعتراض حضرت امام به تصویب لایحه کاپیتولاسیون در 21 مهر 43 در مجلس، که اعتراضات مردمی و بسیاری از دیگر روحانیون معروف را به همراه داشت، ایشان به ترکیه و سپس نجف، تبعید شدند و یاران مؤتلفه، پس از کسب اجازه از شورای روحانیت مراجع جهت اقدام به اجرای حکم شرع، تصمیم به ترور انقلابی حسنعلی منصور نخست وزیر سر سپرده شاه گرفتند.

حسنعلی منصور برای تصویب و اجرای قانون ننگین کاپیتولاسیون تلاش زیادی از خود نشان داد و فریاد حق خواهی امام خمینی (ره) در اعتراض به این قانون را با تبعید آن حضرت به ترکیه پاسخ گفت.

پنجشنبه اول بهمن 1343، ساعت ده صبح وقتی حسنعلی منصور میخواست لایحه اخذ قرارداد فی مابین شرکت ملی نفت ایران با چند شرکت آمریکائی و اروپائی را به مجلس وقت تقدیم کند توسط محمد بخارائی از اعضای مؤتلفه اسلامی هدف 5 گلوله قرار گرفت و کشته شد.

با اعدام انقلابی منصور، محمد بخارایی عامل اعدام به دست مأموران ساواک افتاد و سپس دیگر یارانش نیز دستگیر شدند. پس از مدتی، رژیم پهلوی در یک دادگاه فرمایشی اعضای این گروه را به اعدام و زندان طولانی مدت محکوم کرد: محمد بخارائی (اعدام) - مرتضی نیکخواه (اعدام) - رضا صفار هرندي (اعدام) - حاج صادق امانی (اعدام) - حاج مهدی عراقی (حبس ابد) و حبیب ا... عسگری اولادی (حبس ابد) و نیز سید علی اندرزگو بطور غیابی به اعدام محکوم شد ولی متواری گشت تا 2 شهریور 57 که در یک درگیری مسلحانه با نیروهای ساواک در تهران به شهادت رسید.

شهید صادق امانی در دادگاه دلاورانه از خود و راهی که در پیش گرفته بود دفاع کرد و با اشاره به حوادث خونین 15 خرداد 42 گفت: «ما با بررسی اوضاع به این نتیجه رسیدیم که پاسخ به این مسئله از لوله تفنگ می‌تواند خارج شود». سرانجام در سحرگاه 26 خرداد 1344 ش، حاج صادق امانی، محمد بخارایی، مرتضی نیک‌نژاد و رضا صفارهرندی، چهار فرزند شجاع و برومند اسلام در راه پاسداری از ارزشهای متعالی اسلام و در مسیر پر برکت نهضت امام خمینی(ره) جهت برپایی حکومت اسلامی در ایران، عاشقانه شربت شهادت نوشیدند و به لقاءالله نائل آمدند. روحشان با اولیاء محشور باد.

درگذشت نظام وفا متخلص به وفا در سال 1343 هجری شمسی

نظام وفا متخلص به وفا از شاعران و آزادیخواهان ایرانی در سال 1343 هجری شمسی درگذشت. او در بیدگل کاشان به دنیا آمد و تحصیلاتش را در اصفهان آغاز کرد و پس از اتمام دوره صرف و نحو و مقدمات، هم‌چنین معانی و بیان و بدیع، ادبیات فارسی و عربی، فقه اصول و کلام را آموخت. نظام وفا مدتی در حوزه علمیه قم و مدتی در تهران تحصیل کرد و در این مدت زبان فرانسوی را کامل آموخت. نظام وفا در تهران به آزادیخواهان پیوست و زمانی که محمدعلیشاه مجلس را به توپ بست، همراه با آزادیخواهان از مجلس دفاع کرد. نظام وفا پس از کناره‌گیری از سیاست به تدریس پرداخت. او شاعری شوریده‌حال بود و رنج‌ها و مصائبی که متحمل شده بود در سروده‌هایش به خوبی مشهود است. نظام وفا از استادان نیما یوشیج بود و نیما بخشی از منظومه زیبای خود را به نام افسانه را به وی تقدیم کرده است. معراج دل و حدیث دل از آثار نظام وفا به شمار می‌روند.

درگذشت حاج شیخ عباس قمی محدث فاضل و عالم شیعه در سال 1319 هجری شمسی

حاج شیخ عباس قمی محدث فاضل و عالم بزرگوار شیعه در سال 1319 هجری شمسی درگذشت. وی در سال 1316 شمسی برای تکمیل تحصیلات خود راهی نجف اشرف شد و چون بیشتر به علم حدیث علاقمند بود از محضر پرفیض علامه حاج میرزا حسین نوری بهره‌مند شد. حاج شیخ عباس قمی بیشتر ایام ملازم و همراه علامه نوری بود. از حاج شیخ عباس قمی آثار ارزشمندی بیادگار مانده است که از آن میان منتهی‌الآمال و مفتاح‌الجنان را می‌توان برشمرد.

درگذشت دکتر محمد قریب از بنیانگذاران طب جدید اطفال در سال 1353 هجری شمسی

دکتر محمد قریب از بنیانگذاران طب جدید اطفال در ایران در سال 1353 هجری شمسی به رحمت ایزدی پیوست. او از جمله نخستین گروه دانشجویان ایرانی بود که برای تحصیل طب به فرانسه رفت و با موفقیت چشمگیر به ایران بازگشت. دکتر قریب به سبب فعالیت‌های ثمربخش در زمینه بیماری‌های کودکان ریاست انجمن پزشکان کودکان ایران را از بدو تأسیس به عهده داشت، و بدین ترتیب بنیانگذار طب جدید اطفال در ایران شناخته شد.

آغاز بنای برج ایفل در شهر پاریس در سال 1887 میلادی

بنای برج ایفل در سال 1887 میلادی در شهر پاریس به همت ایفل از جمله مهندسان برجسته فرانسوی، آغاز شد. این برج که از پدیده‌های بزرگ و دیدنی جهان امروز به شمار می‌رود، از سه طبقه تشکیل شده و ارتفاع آن سیصد متر است. گفتنی است برج ایفل به طور کامل از جنس آهن است و بنای آن در سال 1889 میلادی به پایان رسید.